

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 14/1365-0/2016	
Érkezett: 2016 JÚL 26.	
Tisztelt Alkotmánybíróság!	Példány: 1
	Kezelőiroda:

8

Fővárosi Törvényszék útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[redacted] panaszos) mellékletben csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselője, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő az alábbiak szerint:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 8.Pf.21.057/2015/5. számú jogerős ítéletével lezárult polgári perben alkalmazott 159/A. §-ának alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 45. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt, mert ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) és (2) bekezdésével. Egyúttal kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot arra is, hogy az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján mondja ki az Alaptörvény-ellenes rendelkezésnek az eljárására okot adó ügyben való alkalmazási tilalmát is.

I. Tényállás és perelőzmények

A panaszos 2014. április 11-én kérelemmel fordult a per alpereséhez, a [redacted] [redacted]-hez annak érdekében, hogy az az Eht. 159/A. § (1) bekezdés a), b), d), e), f), g) és k) pontjaiban, valamint a 159/A. § (2) bekezdése szerinti, a panaszosra vonatkozó személyes adatokat adja ki a felperes részére, azokat egyúttal törölje, valamint tájékoztassa arról, hogy kinek engedtek hozzáférést azokhoz, továbbá, hogy a hozzáféréssel rendelkező szervek, személyek mely adatait és milyen célból kapták, illetve szerezték meg. A [redacted] 2014. május 14-én kelt válaszlevelében részben megadta a kért tájékoztatást, azonban a tárolt adatok törlését megtagadta, mivel azok megőrzése jogszabályban előírt kötelezettsége. A panaszos ezt követően fordult bírósághoz, amelytől azt kérte, hogy kötelezze a [redacted] [redacted] az Eht. 159/A. § (1) bekezdés a), b), d), e), f), g) és k) pontjaiban meghatározott személyes adatok törlésére és a még meg nem adott tájékoztatás megadására.

Az első fokon eljáró bíróság a 2014. november 27-én meghozott végzésével kezdeményezte az Alkotmánybíróság konkrét normakontroll eljárását, amelyet a testület 2015. április 28-án meghozott, 3082/2015. (V. 8.) AB végzésével visszautasított. Az Alkotmánybíróság a visszautasító döntését arra alapította, hogy a vizsgált ügyben nem a bíróság által támadott rendelkezés akadályozza meg a felperesi kérelem teljesítését, hanem az Eht. 154. § (7) bekezdése és a 157. § (1) bekezdése, ezek vizsgálatát azonban a bíróság nem kezdeményezte.

A bírósági eljárás alatt az alperes az adatkezelést illetően további tájékoztatást nyújtott, ennek következtében a panaszos a keresetét a személyes adatok törlése tekintetében tartotta fenn.

Ezt követően az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította, 68.P.21.990/2015/3. számú határozatát az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 1., 2., 9-10. és 11. pontjára, 5. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira, 14. § c) pontjára, 22. § (1), (2) és (5) bekezdéseire, az Eht. 159/A. § (1) bekezdés a)-k) pontjaira, valamint a (2), (3) és (4) bekezdésére alapította. A bíróság azt vette alapul, hogy az Eht. 159/A. § (1) és (2) bekezdése alapján az alperes az ott meghatározott adatkezelésre köteles. Mivel pedig e személyes adatokat az alperes törvényi rendelkezés alapján kezeli, a felperes nem kérheti a kezelt személyes adatai törlését.

A fellebbezés nyomán 2016. április 7-én született másodfokú ítélet az elsőfokú ítéletet helybenhagyta (Fővárosi Ítélet 8.Pf.21.057/2015/5. számú ítélet). A másodfokú ítélet is azon alapult, hogy mivel az Eht. 159/A. §-a az érintett személyes adatokra kötelező adatkezelést ír elő, a panaszos a személyes adatainak törlését nem kérheti.

A másodfokú ítéletet 2016. május 17-én kézbesítették a panaszos jogi képviselőjének.

II. Az indítványozói jogosultság

Az alkotmányjogi panasz alapja az Abtv. 26. § (1) bekezdése, amely alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A panaszos az egyedi ügyben érintett személy. Információs önrendelkezéshez való jogának kívánt érvényt szerezni, amelynek nyomán indult bírósági eljárásban felperesi pozícióban vett részt. Az alkotmányjogi panaszjelzést megelőző bírósági eljárást jogerősen lezáró ítélet a keresetének elutasítását hagyta jóvá, az ítélet az ő Infotv. 14. § c) pontja szerinti törltetési jogának korlátozott voltáról szól. Az ítélet az Eht. 159/A. §-ának alkalmazásával született meg, erre alapította az elsőfokú bíróság a kereset elutasítását, illetve a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Az Eht.-nak – az e panasz szerint alaptörvény-ellenes, – bírósági ítéletben alkalmazott szabálya akadályozta meg a panaszost abban, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében biztosított személyes adatai védelméhez való jogának érvényt szerezzen. A Fővárosi Ítélet 8.Pf.21.057/2015/5. számú ítélet az eljárást befejező, jogerős döntés, amellyel szemben fellebbezésnek nincs helye, így a panaszos jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az ítéletet 2016. május

17-én kézbesítették a panaszos jogi képviselőjének, így az alkotmányjogi panaszt a törvényben meghatározott határidőn belül nyújtja be.

Az Abtv. 29 §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Álláspontunk szerint a jelent ügyben a bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség esete forog fenn. Az Eht. 159/A. § (1) és (2) bekezdésének alkalmazása folytán szükségtelen és aránytalan módon, ezért alaptörvény-ellenesen korlátozott a panaszos személyes adatok védelméhez való joga, az ítélet meghozatalához e rendelkezés alkalmazása vezetett. Amennyiben ez az Alaptörvény-ellenes rendelkezés nem létezett volna, a bíróság más döntést hozott volna. Így az Eht. alaptörvény-ellenes 159/A. §-a a bírói döntést érdemben befolyásolta.

Mivel bírói kezdeményezés nyomán az Alkotmánybíróság már foglalkozott a jelen ügygel, fontosnak tartjuk az Alkotmánybíróság figyelmét felhívni az alábbiakra. A panaszos az Infotv. 14. § c) pontja alapján kérte személyes adatainak törlését, amelyre a bíróság szerint azért nem volt jogosult, mert az Eht. 159/A. §-a az adatok kötelező megőrzését, tehát kötelező adatkezelést ír elő. Az Alkotmánybíróság azonban a bírói kezdeményezés nyomán meghozott 3082/2015. (V. 8.) AB végzésében úgy foglalt állást, hogy a személyes adatok törlésének nem az Eht. 159/A. §-a, hanem az Eht. 157. § (1) bekezdése képezi akadályát, azáltal, hogy kifejezetten kiemeli a 159/A. § szerinti adattartalmat a törlési kötelezettség alól, ezt azonban a bíró nem támadta. A végzés szerint nem a bíró által támadott rendelkezés akadályozza az adattörlési kérelem teljesíthetőségét, hanem az Eht. nem támadott másik szabálya. Ezzel kapcsolatban előadjuk, hogy az első- és másodfokú bíróság is – helyesen – nem az Eht. 157. § (1) bekezdésére, hanem az Eht. 159/A. §-ára alapította az ítéletét. Az Eht. 157. § (1) bekezdése ugyanis nem az információs önrendelkezési jog gyakorlásaként, kérelemre történő, hanem az adatkezelés céljának megvalósulását követő kötelező, automatikus (kérelemtől független) adattörlésre vonatkozó szabály. Tartalommal tölti ki az Infotv. 17. § (2) bekezdés d) pontja szerinti rendelkezést, amely szerint a személyes adatot törölni kell, ha az adatkezelés célja megszűnt, vagy az adatok tárolásának törvényben meghatározott határideje lejárt. Nem az érintett kérelmére történő, az Infotv. 14. § c) pontja és az Infotv. 17. § (2) bekezdés b) pontja szerinti adattörlést szabályozza tehát. A panasz alapjául szolgáló ítéletek szerint tehát a 159/A. § akadályozta az adattörlési kérelem teljesíthetőségét. Következésképpen az Eht. 159/A. §-ának megsemmisítése érdemben hatna a jelen ügyben született döntésre, illetve a panaszos információs önrendelkezési jogának érvényesülésére.

III. A panasz érdemi érvei

Az Eht. 159/A. § (1) és (2) bekezdése, amely alapján az alperes visszautasította a panaszosnak az adatok törlésére vonatkozó kérelmét és amely alapján a bírósági ítélet megállapítja, hogy az adatkezelés, illetve a törlési kérelem megtagadása jogszerű, ellentétes az Alaptörvény VI. cikke szerint biztosított magánszféra tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való joggal, mert az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében meghatározottakat megsértve korlátozza azt.

A magánszféra tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jog az Alaptörvényben biztosított alapvető jogok. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák”. Továbbá ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint „mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez (...)”.

Az Alaptörvény VI. cikkének (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jog – az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatát követve – a magyar jogban nem hagyományos védelmi jellegű jogként, hanem annak aktív oldalát is figyelembe véve információs önrendelkezési jogként értelmezett, amelynek tartalma, hogy alapvetően az érintett dönt személyes adatai sorsáról. Ennek a jognak az érintett többek között azzal tud érvényt szerezni, hogy kéri adatai törlését, és – a kötelező adatkezelések kivételével – kérésének az adatkezelő köteles eleget tenni.

E jog legfontosabb garanciáit tartalmazza az Infotv., amelynek 14. § c) pontja szerint az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél – a kötelező adatkezelés kivételével – személyes adatainak törlését vagy zárolását. Az Infotv. 17. § (2) bekezdés b) pontja szerint pedig a személyes adatot törölni kell, ha az érintett a 14. § c) pontjában foglaltak szerint kéri. Az Infotv. 14. § c) pontjában megengedett kivételt tartalmaz az Eht. támadott 159/A. §-a, hiszen egy kötelező adatkezelést határoz meg, amennyiben az üzemeltetők és szolgáltatók részére kötelezővé teszi a felsorolt személyes adatok megőrzését. Ennélfogva, mivel az Infotv. 14. § c) pontja szerint az érintett a kötelező adatkezelések tekintetében nem élhet a személyes adatai törltetésének jogával, az Eht. 159/A. §-a által meghatározott körben a törvény e jogát korlátozza.

Az Eht. érintett rendelkezése a *Bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célú adatmegőrzési kötelezettség* cím alatt található egyetlen szakasz:

159/A. § (1) Az elektronikus hírközlő hálózat üzemeltetője, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatás szolgáltatója – az adatkérésre külön törvény szerint jogosult nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság, valamint nemzetbiztonsági szolgálat törvényben meghatározott feladatai ellátásának biztosítása céljából, a kérelmükre történő adatszolgáltatás érdekében – megőrzi az elektronikus hírközlési szolgáltatás előfizető, illetve felhasználó általi igénybevételével kapcsolatos, az érintett elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásával összefüggésben a szolgáltató által előállított vagy kezelt alábbi adatokat:

a) helyhez kötött telefon- vagy mobil rádiótelefon szolgáltatás, internet hozzáférési szolgáltatás, internetes telefon-, internetes levelezési szolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén a 129. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt adatok;

b) helyhez kötött telefon- vagy mobil rádiótelefon szolgáltatás, internet hozzáférési szolgáltatás, internetes telefon-, internetes levelezési szolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén az előfizetői, felhasználói végberendezés vagy előfizetői hozzáférési pont hívószáma vagy egyéb, az előfizető, felhasználó egyedi azonosításához szükséges – az előfizetői szerződésben rögzített, vagy

az elektronikus hírközlési szolgáltató által egyéb módon az előfizetőhöz, felhasználóhoz rendelt – állandó műszaki-technikai azonosítók;

c) helyhez kötött telefonszolgáltatás, helyhez kötött internet hozzáférési szolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén az előfizetői, felhasználói végberendezés vagy előfizetői hozzáférési pont létesítési címe és típusa;

d) helyhez kötött telefon- vagy mobil rádiótelefon szolgáltatás, internet hozzáférési szolgáltatás, internetes telefon-, internetes levelezési szolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén a kommunikációban részt vevő előfizetők, felhasználók hívószámai, egyedi műszaki-technikai azonosítói, felhasználói azonosítói, az igénybe vett elektronikus hírközlési szolgáltatás típusa, a kommunikáció dátuma, kezdő és záró időpontja;

e) helyhez kötött telefon- vagy mobil rádiótelefon szolgáltatás, illetve ezek kombinációja igénybevételekor alkalmazott hívásátirányítás és hívástovábbítás esetén a hívásfelépítésben részt vevő köztes előfizetői vagy felhasználói hívószámok;

f) mobil rádiótelefon szolgáltatás esetén a szolgáltatás igénybevételekor használt, a kommunikációban részt vevő felek készülékazonosítója (IMEI), valamint mobil-előfizetői azonosítója (IMSI);

g) mobil rádiótelefon szolgáltatás esetén a szolgáltatást nyújtó hálózat- és cellaazonosítója a közlés megkezdésekor, valamint az adott szolgáltatás nyújtásának időpontjában az adott cellaazonosítóhoz tartozó cella tényleges földrajzi helyének meghatározását lehetővé tevő adatok;

h) internetes elektronikus levelezési, internetes telefonszolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén a szándékolt címzett irányában megkezdett kommunikációra vonatkozóan a d) pont szerinti adatok;

i) internet hozzáférési, internetes elektronikus levelezési, internetes telefonszolgáltatás, illetve ezek kombinációja esetén az elektronikus hírközlési szolgáltatás típusa és a szolgáltatás előfizető vagy felhasználó általi igénybevételekor dátuma, kezdő és záró időpontja, az igénybevételekor használt IP cím, felhasználói azonosító, hívószám;

j) internet hozzáférési, internetes elektronikus levelezési, internetes telefonszolgáltatás, illetve ezek kombinációja során az előfizetők, felhasználók egyedi műszaki-technikai azonosítóinak az elektronikus hírközlési szolgáltató általi bármely átalakításának követéséhez szükséges adatok (IP cím, portszám);

k) előre fizetett anonim hívókártyás mobil rádiótelefon szolgáltatás esetében a szolgáltatás első igénybevételekor dátuma és időpontja, valamint a cellaazonosító, amelyről az aktiválás megtörtént.

(2) Az (1) bekezdésben előírt adatmegőrzési és adatszolgáltatási kötelezettség a sikertelen hívások során előállított vagy kezelt (1) bekezdés szerinti adatokra is kiterjed.

(3) Az elektronikus hírközlési szolgáltató az (1) bekezdésben foglalt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése érdekében az (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti adatokat az előfizetői szerződés megszűnését követő, a d)-k) pontjaiban meghatározott adatokat azok keletkezését követő egy évig, a (2) bekezdés szerinti adatokat azok keletkezését követő fél évig köteles megőrizni.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt adatszolgáltatások teljesítésekor az adatkérés jogszerűségéért az ügyben eljáró, adatkérésre felhatalmazott szerv a felelős. Az elektronikus hírközlési szolgáltató az (1) bekezdés szerint tárolt adatok, továbbá az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás teljeskörűségéért, minőségéért és időszereőségéért felelős.

(5) Az (1) bekezdés alapján adatmegőrzésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltató az adatmegőrzés feladatával kizárólag abban az esetben bízhat meg adatfeldolgozóként más vállalkozást, illetve a megőrzött adatokat kizárólag abban az esetben tárolhatja az Európai Gazdasági Térség más tagállamában, ha a megőrzött adatokhoz való hozzáférés tekintetében az adatfeldolgozóval kötött adatmegőrzési szerződés tartalmazza az (1)-(2) bekezdés szerinti adatkérésekre vonatkozó hazai titokvédelmi, minősítettadatvédelmi szabályoknak megfelelő biztonsági és hozzáférési követelményeket. Az elektronikus hírközlési szolgáltató a megőrzött adatokat nem tárolhatja olyan ország területén, illetve az adatmegőrzés feladatával nem bízhat meg olyan országbeli adatfeldolgozót, amely ország az Európai Gazdasági Térségnek nem tagállama.

(6) E § alkalmazásában kommunikáció valamely elektronikus hírközlési szolgáltatás révén megvalósított információcsere vagy információtovábbítás véges számú felek között, amely magában foglalja a sikertelen hívásokat. E § alkalmazásában a kommunikáció nem foglalja magában az elektronikus hírközlő hálózaton keresztül műsorterjesztési szolgáltatás részeként a nyilvánosságnak továbbított információt, kivéve, ha az információ az azt átvevő, azonosítható előfizetőhöz vagy felhasználóhoz kapcsolható.

(7) Az adatkérésre külön törvény szerint jogosult szervezetek évente statisztikát kötelesek készíteni és az Európai Bizottság részére eljuttatni. A statisztikának a következőket kell tartalmaznia:

- a) azokat az eseteket, amelyekben a szolgáltató e § alapján az illetékes hatóságok számára adatot szolgáltatott,
- b) e § szerinti adatok megőrzése időpontját és azon időpont között eltelt időt, amikor az illetékes hatóság az adatok továbbítását kérte,
- c) azokat az eseteket, amelyekben a szolgáltató az adatok iránti kérelmeket nem tudta teljesíteni.

Az Eht. 159/A. § (1) bekezdése kötelezővé teszi az a)-k) pontban felsorolt adatok tekintetében azok megőrzését és meghatározza az adatmegőrzés célját. A (2) bekezdés a megőrzendő adatok körét kiterjeszti. A (3) bekezdés az adatok kötelező megőrzésének időtartamát határozza meg. A (4) bekezdés a megőrzött adatok szolgáltatásával kapcsolatos felelősségi kérdéseket rendezi. Az (5) bekezdés az adatmegőrzéssel összefüggésben igénybe vehető adatfeldolgozó tekintetében tartalmaz korlátozást. A (6) bekezdés értelmező rendelkezést tartalmaz. A (7) bekezdés az adatkérésre jogosult szervezetek statisztika készítési kötelezettségét határozza meg.

Az Eht. 159/A. § (1), (2) és (3) bekezdése személyes adatok kötelező kezelését írja elő. Az adatkezelés szinte mindenkire kiterjed (általános) és az adatok válogatás nélküli megőrzését jelenti.

[Megjegyezzük, hogy bár a jogerős ítélet szerint az (1) bekezdés d), e), f), g) és k) pontjai szerinti adatok nem az előfizető személyes adatai, azok csak az a) és b) pontban meghatározott adatok lehetnek, így csak ezekre nézve érvényesítheti az Infotv. szerinti igényeit, ez a megközelítés nyilvánvalóan téves. Az Infotv. értelmező rendelkezése eszerint személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Az Eht. 159/A. § (1) bekezdése szerinti adatok pedig a felsorolást megelőző szövegezés szerint „*az elektronikus hírközlési szolgáltatás előfizető, illetve felhasználó általi igénybevételével kapcsolatos*” adatok, vagyis mindegyike kapcsolatba hozható az érintettel. A d) pont szerint olyan adatokat kell megőrizni, amelyek az előfizető és más személy közötti kommunikáció jellemző adatai, amelyek a kapcsolatban részt vevő személyek mindegyikével kapcsolatba hozhatóak (tehát az érintett előfizetővel is, nemcsak azzal, akivel beszélt/üzenetet váltott. Az e) pont szerinti adatok arról árulkodnak, hogy az érintett előfizető hova irányította át, illetve továbbította hívásait, így azok is vele kapcsolatba hozható személyes adatok. Az f) pont szerinti adatok részben az érintett előfizető, részben a vele kommunikációban álló másik személy által használt készülékek adatait tartalmazza, amelyek értelemszerűen szintén az azokat használó személyekkel kapcsolatba hozható adatok. A g) pont szerinti cellaazonosító arra vonatkozó adat, hogy az érintett fizikailag hol tartózkodott a hívás alatt, így ez az adat is vele kapcsolatba hozható személyes adata. A k) pont szerinti adat az, hogy az érintett mikor és fizikailag hol használja először a szolgáltatást, így az is vele kapcsolatba hozható, tehát személyes adat. Téves tehát az a bírósági megközelítés, amely szerint azok az adatok, amelyek az érintett mobiltelefon-készülékére, előfizetői szerződésére és a cellaazonosítókra vonatkoznak, nem személyes adatok, hiszen ezek is mind az előfizető természetes személlyel kapcsolatba hozható adatok, akkor is, ha közvetlenül az érintett személy által használt tárgy (például mobiltelefont), vagy általa igénybevett szolgáltatást (telefonhívást), esetleg tartózkodási helyet (cellaazonosító) azonosítanak. Ezen adatok lehetővé teszik többek között annak megismerését, hogy valamely előfizető vagy nyilvántartott felhasználó mely személlyel és milyen eszköz segítségével közölt valamit, továbbá a közlés idejének és annak a helynek a meghatározását, ahonnan a közlésre sor került. Ezenkívül lehetővé teszik az előfizető vagy nyilvántartott felhasználó bizonyos személyekkel egy adott időszakon belül folytatott közlései gyakoriságának megismerését is. Ezen adatok együttesen véve igen pontos következtetések levonását tehetik lehetővé azon személyek magánéletére nézve, akiknek az adatait megőrizték, így például a napi szokások, az állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyek, a napi vagy egyéb helyváltoztatások, a gyakorolt tevékenységek, az e személyek társadalmi kapcsolatai és az általuk látogatott társadalmi közegek tekintetében. A bíróság értelmezése szerint csak a személyazonosító adatok lennének személyes adatok, ami nyilvánvalóan ellentétes a törvény definíciójával. Az Alkotmánybíróság azonban a már hivatkozott 3082/2015. (V. 8.) AB végzésében egyébként azt állapította meg, hogy a 159/A. § (1) bekezdésében felsorolt adatok személyes adatoknak minősülnek [21]. Ennek felel meg az Európai Bíróság Nagytanácsának az adatmegőrzési irányelv érvénytelenségét megállapító, 2014. április 8-án született ítélete is (C-293/12. és C-594/12. sz. egyesített ügyek, 21., 22. bekezdések). Nincs ok arra, hogy az Alkotmánybíróság mindettől eltérően foglaljon állást az a) és b) ponton túli érintett adatok személyes adati minősége tekintetében.]

Az Eht. 159/A. §-a által előírt kötelező adatmegőrzés korlátozza a magánszféra és a személyes adatok védelméhez fűződő Alaptörvényben is nevesített jogokat, mivel személyes adatok kötelező, az érintett információs önrendelkezésére tekintet nélkül történő kezelését írja elő. Az Eht. támadott rendelkezése szerinti adatmegőrzési kötelezettség súlyos beavatkozást valósít meg, annak ellenére, hogy az nem vonatkozik a kommunikáció tartalmának rögzítésére. Az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói által a vizsgált rendelkezés alapján megőrizendő adatok, különösen a közlés forrásának és címzettjének megtalálásához és azonosításához, valamely közlés napjának, időpontjának, időtartamának és típusának meghatározásához, a felhasználók kommunikációs berendezésének azonosításához, valamint a mobil kommunikációs eszköz helyének megállapításához szükséges adatok, amelyek között szerepel többek között az előfizető vagy nyilvántartott felhasználó neve és címe, a hívó telefonszáma és a hívott szám, valamint internetes szolgáltatások esetében az IP cím, személyes adatok. Ezen olyan személyes adatok amelyek lehetővé teszik többek között annak megismerését, hogy valamely előfizető vagy nyilvántartott felhasználó mely személlyel és milyen eszköz segítségével közölt valamit, továbbá a közlés idejének és annak a helynek a meghatározását, ahonnan a közlésre sor került. Ezenkívül lehetővé teszik az előfizető vagy nyilvántartott felhasználó bizonyos személyekkel egy adott időszakon belül folytatott közlései gyakoriságának megismerését is. Ezen adatok együttesen véve igen pontos következtetések levonását tehetik lehetővé azon személyek magánélete vonatkozásában, akiknek az adatait megőrizték, így például a napi szokások, az állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyek, a napi vagy egyéb helyváltoztatások, a gyakorolt tevékenységek, az e személyek társadalmi kapcsolatai és az általuk látogatott társadalmi közegek tekintetében.

Ez nem csupán következtetés, hanem empirikusan igazolt megállapítás. A Massachusetts Institute for Technology tanulmánya például plasztikusan bemutatja, hogy a forgalmi adatok alapján 90 százalékos pontossággal megállapító, hogy kikkel dolgozik együtt az érintett, kik a barátai, kik az ismerősei. Ezek az adatok arra is alkalmasak, hogy felhasználásukkal 90 százalékos valószínűséggel megjósolják, hogy az érintett kivel fog találkozni a következő tizenkét órában. Az elmúlt egy hónapra vonatkozó forgalmi és helymeghatározási adatok alapján 95 százalékos pontossággal megállapítható, hogy az érintett hol fog tartózkodni, és 80 százalékos pontossággal azt, hogy mit fog csinálni a következő tizenkét órában. A kutatás eredményeit itt tették közzé: <http://realitycommons.media.mit.edu/>.

A magánszféra tiszteletben tartásához fűződő jog és a személyes adatok védelme nem korlátozhatatlan alapjogok, de korlátozásuknak szigorú követelményeknek kell megfelelni. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Az alapjog korlátozására törvényben kerül sor, és kétségtelen, hogy az alapjog-korlátozás célja legitim jogkorlátozási célnak tekinthető, hiszen az adatmegőrzés bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célokat szolgál. A kérdéses törvényi

rendelet Alaptörvénynek való megfelelése körében azonban – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján – meg kell azt is vizsgálni, hogy a hivatkozott alapjogok korlátozása alkalmas, szükséges és arányos eszköze-e a vizsgált szabályozás által kitűzött jogszerű célok elérésének, és nem haladja meg az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

A jogkorlátozás alkalmasságát generálisan nem tudjuk vitatni, hiszen az Eht. 159/A. §-a alapján megőrzött adatok a ma hétköznapi kommunikációnak számító eszközök és csatornák nagy részére kiterjed, így nem áll módunkban kétségbe vonni, hogy ezen kommunikációk forgalmi adatai valamilyen mértékben hozzájárulnak a bűnüldözés, nemzetbiztonság védelme stb. hatékonyságához. Azt azonban vitatjuk, hogy a jogkorlátozás *annyira* hatékony eszköze a bűnüldözésnek és a nemzetbiztonság védelmének, hogy az indokolja az ilyen mértékű hozzájárulást, ezért a korlátozás alkalmasságára az arányosság vizsgálatakor még vissza kell térnünk.

A jogkorlátozás szükségességi kritériuma kapcsán meg kell jegyezni, hogy a jogkorlátozás fent meghatározott legitim célja természetesen önmagában nem igazolja, hogy az előírt adatmegőrzési kötelezettséget szükségesnek tekintsük. A szükségesség követelménye azt fejezi ki, hogy a személyes adatok védelme alóli kivételek és a védelem korlátozásai alkotmányos igazolásához ezen kivételeknek és korlátozásoknak a feltétlenül szükséges határon belül kell maradniuk. A korlátozás mellett meglévő garanciák szükségessége különösen hangsúlyos jelen esetben, mivel az Eht. 159/A. §-a alapján az adatkezelés automatikus és jelentős veszélye áll fenn az adatokhoz való jogellenes hozzáférésnek.

Annak megállapításakor, hogy a vizsgált szabályozás a feltétlenül szükséges mértékű beavatkozást jelenti a magánélet tiszteletben tartásához való alapjogba, több szempontot kell megvizsgálni. Meggyőződésünk szerint szabályozási hiányosságok következtében a törvény nem a feltétlenül elengedhetetlen mértékben korlátozza az érintett alapjogokat, ennél fogva alaptörvény-ellenes. Több ilyen okot tudunk megjelölni:

a) Az előírt adatmegőrzési kötelezettséget igazolni kívánó, a súlyos bűncselekmények [lásd 2006/24. irányelv 1. cikk (1) bekezdés] üldözése mint jogkorlátozási indok nem felel meg az elengedhetetlenség kritériumának, mivel a súlyos bűncselekmény kifejezés nem írja le megfelelő pontossággal, hogy milyen bűncselekmények üldözése érdekében történik a kötelező adatkezelés. Az adatmegőrzés (és –továbbítás) 159/A. §-a szerinti kötelezettsége nem korlátozódik azokra az esetekre, amelyekben valóban elengedhetetlenül szükséges lenne a jogkorlátozás, ilyen megszorítást sem az Eht., sem a büntetőeljárásról szóló törvény, sem a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény nem tartalmaz.

b) Az adatmegőrzési kötelezettség érintetti köre minden egyes előfizetőre, felhasználóra, illetve a velük kapcsolatba kerülő személyekre általános jelleggel kiterjed, anélkül, hogy az akár közvetett módon is olyan helyzetben lennének, amely büntetőeljárásra adhat okot, vagy a terrorizmus veszélyét, esetleg a nemzetbiztonság veszélyeztetését felvetné. Ezzel a törvény lényegében a teljes lakosságot tekintetében

kötelező adatkezelést ír elő, vagyis mindenki alapvető jogait korlátozza. Továbbá nemcsak személyekre, hanem a hírközlési eszközökre és az adatok összességére is általánosságban vonatkozik, anélkül, hogy az adatkezelés bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célja alapján bármilyen – időbeli, földrajzi vagy a személyi körre vonatkozó – megkülönböztetést, korlátozást vagy kivételt alkalmazna. A szabályozás tehát nem tartalmaz semmilyen, az adatkezelést korlátozó olyan rendelkezést, amely az érintetti kört azokra a személyekre szűkítené le, akik esetében valóban indokolt a jogkorlátozás. Ezen túl hiányzik a szabályozásból bizonyos személyi körökre alkalmazandó kivétel, amelyek esetében más jogszabályok hivatással összefüggő titoktartási rendelkezéseket fogalmaznak meg (pl. ügyvédek). Annak megkövetelése, hogy a megőrzés és a közbiztonsági fenyegetettség között kapcsolat álljon fenn nemcsak a személyek esetében hiányzik, hanem a megőrzendő adatok esetében sincs ilyen követelmény és ebből következően a tárolt adatok szigorúan a szükséges mértékre korlátozása sem valósul meg.

A korlátozás arányossága sem biztosított, ezt a következő érvekkel támasztjuk alá:

a) A megőrzött adatokhoz való hozzáférés és későbbi felhasználásra vonatkozó szabályozás nem tartalmaz objektív szempontokat – anyagi jogi és eljárásjogi feltételeket –, amelyek fennállását a hatóságoknak igazolniuk kell a hozzáféréshez és az adatok felhasználásához (és így az alapjogba történő súlyos beavatkozáshoz). Az aránytalanságot tovább súlyosbítja, hogy az adatokhoz való hozzáférés nem tárgya független intézmény előzetes felülvizsgálatának. Ezt a garanciát például az teremtené meg, ha bírósági engedély lenne szükséges az adatokhoz való hozzáférésre, hasonlóan a titkos információgyűjtéshez, ilyen feltétel azonban nincs.

b) Hiányzik továbbá az érintett személyek részvételi jogait (tájékoztatáshoz való jog, tiltakozási jog, helyesbítési jog, törltetési joga) és jogérvényesítését biztosító garancia is a szabályozásból. Az adatmegőrzéssel illetve hatóságok általi hozzáféréssel estlegesen érintett személyek nem tudnak élni az Infotv.-ben is rögzített tájékoztatás-kérési, helyesbítési és törltetési jogaikkal, függetlenül attól, hogy a bűnüldözéshez kapcsolódó érdek esetükben fennáll-e. Eleve kérdéses a fentiek alapján, hogy jogszerű-e a beavatkozás mértéke esetükben, amit súlyosbít, hogy az adatok továbbításáról még tájékoztatást sem kapnak és azzal szemben semmilyen jogorvoslati lehetőséggel nem tudnak élni. Ugyanezen érvek vezettek az adatmegőrzési szabályok megsemmisítéséhez 2010-ben Németországban. A Német Szövetségi Alkotmánybíróság 2010. március 2-án kihirdetett döntésében azért semmisítette meg az itt támadott szabályoknak megfelelő német törvényi szabályokat, mert azok ellentétesek voltak a német alaptörvénynek a magánlevelezés és telekommunikáció bizalmasságát biztosító 10. cikkével (Art. 10 GG). A BVerfGE szerint ahhoz, hogy az adatmegőrzés a német alaptörvénnyel összeegyeztethető legyen, olyan garanciális szabályokra van szükség, amelyek biztosítják, hogy ez az eljárás kivételes lehetőség maradjon az állampolgári szabadságjogok érvényesülésének főszabályához képest. Az előzetes, indok nélküli, készletező adattárolással szemben magas alkotmányos követelményeket kell támasztani mind a megalapozottság, mind a megvalósítás, mind a felhasználás céljai tekintetében. A határozat négy okból találta alkotmányellenesnek a támadott rendelkezéseket: i) azok nem elégítették ki az adatbiztonság elve által

támasztott követelményeket, ii) nem korlátozták megfelelő mértékben a felhasználási célokat, továbbá iii) nem biztosították megfelelően az adatkezelés átláthatóságát, és mindemellett iv) megfelelő jogvédelmet sem biztosítottak az érintett számára. (BVerfG, 1 BvR 256/08 vom 2.3.2010, 220. A határozat ismertetése magyar nyelven is olvasható: Hüttl Tivadar, Jovánovics Eszter, Szabó Máté Dániel, Vissy Beatrix: Alkotmánybíróságok az adatmegőrzésről. Adalékok az Alkotmánybíróság számára az adatmegőrzési irányelvet átültető magyar szabályok alkotmányosságáról szóló eljárásához. *Infokommunikáció és Jog*, 2010. 2., 69-73. oldal.)

c) Bár fentebb a jogkorlátozásnak a célja elérésére alkalmas voltát – a bűnüldözés és a nemzetbiztonság hatékonysága, valamint az adatkezelés közötti logikus összefüggés fennállása miatt – nem vitattuk, az arányosság körében arra rá kell mutatnunk, hogy a polgárok – így a panaszos – által megismerhető források alapján egyáltalán nem igazolt, hogy a támadott rendelkezések szerinti adatkezelés képes olyan hatékonyan hozzájárulni a bűnüldözéshez és a nemzetbiztonság védelméhez, amely alapján kijelenthető, hogy a fent bemutatott jogkorlátozás arányos. Álláspontunk szerint erre vonatkozó *ténybeli vizsgálódás* nélkül az Alkotmánybíróság nem nyilváníthatja a korlátozást arányosnak, hiszen ezek a tények nélkülözhetetlenek a cél és a jogkorlátozás arányosságának megítéléséhez. Az Európai Bíróság által a már említett ítéletében érvénytelenné nyilvánított irányelv és az itt megsemmisíteni indítványozott Eht. 159/A. § szerint is mérni kell azt, hogy az adatmegőrzés mennyiben járul hozzá az elérni kívánt célok eléréséhez. A támadott szakasz (7) bekezdése szerint az adatkérésre külön törvény szerint jogosult szervezetek évente statisztikát kötelesek készíteni és az Európai Bizottság részére eljuttatni. A statisztikának tartalmaznia kell azokat az eseteket, amelyekben a szolgáltató a 159/A. § alapján az illetékes hatóságok számára adatot szolgáltatott; a 159/A. § szerinti adatok megőrzése időpontját és azon időpont között eltelt időt, amikor az illetékes hatóság az adatok továbbítását kérte; végül azokat az eseteket, amelyekben a szolgáltató az adatok iránti kérelmeket nem tudta teljesíteni. Az Európai Bizottság az adatmegőrzés hatékonyságával kapcsolatos jelentése [*Értékelő jelentés az adatmegőrzésről szóló 2006/24/EK irányelvről*, COM(2011)225, 2011.4.18.] ugyan megemlíti, hogy az Európai Unió tagállamainak hatóságai úgy nyilatkoztak, hogy az adatmegőrzés a bűnüldözés értékes eszköze, egyesek egyenesen elengedhetetlen voltára mutattak rá (23. oldal), az irányelv és az azt átültető nemzeti jogszabályok alapján gyűjtött statisztikai adatok alapján nem szolgálnak egyértelmű bizonyítékok az adatmegőrzés hatékonyságára nézve. Egyetlen tagállam sem tudta bizonyítani, hogy az adatmegőrzés hatékony voltát, ennél fogva a tagállamok nyilatkozatai az adatmegőrzés hatékonyságáról sokkal inkább tekinthetők politikai nyilatkozatnak, mint tényeken alapuló megállapításnak. Erre a Európai Bizottság árnyékjelentése mutat rá (*Shadow evaluation report on the Data Retention Directive*, 17 April 2011, https://edri.org/files/shadow_drd_report_110417.pdf, 9. oldal). A hozzáférhető statisztikai adatok éppen az ellenkezőjét támasztják alá, vagyis azt, hogy a válogatás nélküli és mindenre kiterjedő telekommunikációs forgalmi adat-megőrzésnek nincs statisztikailag kimutatható hatása a bűnüldözésre és a bűnüldözésre nézve. A 2011-es német hivatalos bűnügyi statisztikák szerint az akkor még hatályban volt adatmegőrzési szabályok mellett több súlyos bűncselekményt követtek el, mint korábban (1 359 102 eset 2007-ben és 1 422 968 eset 2009-ben), amikor még nem volt ilyen szabályozás, mégis kisebb hányadát (!) sikerült felderíteni (77,6%-át 2007-ben és 76,3%-át 2009-

ben, az adatok forrása: http://www.vorratsdatenspeicherung.de/images/data_retention_effectiveness_report_2011-01-26.pdf). Számos további, független intézmény által készített tanulmány demonstrálta, hogy a mindenre kiterjedő adatmegőrzés inkább felesleges mint hasznos, hiszen a megőrzött adatoknak a bűnüldöző szervek általi nagy számú átvétele gyakorlatilag nincs hatással a bűnfelderítésre. Ezt támasztja alá a Max Planck Institute for Foreign and International Criminal Law megállapítása, amely szerint a minden telekommunikációs forgalmi adatra kiterjedő adatmegőrzés Németországban legfeljebb 0,002%-os különbséget eredményezett a nyomozás hatékonyságában (*Forschungsbericht des Max-Planck-Instituts für ausländisches und internationales Strafrecht*, <http://dip21.bundestag.de/dip21/btd/16/084/1608434.pdf>). A megállapításokat interpretálja az EDRI korábban hivatkozott árnyékjelentése a 14. oldalon). A holland Erasmus University 65 büntetőügyet mélységében megvizsgálva azt állapította meg, hogy az ügy felderítéséhez szükséges forgalmi adatok majdnem minden esetben a hatóságok rendelkezésre álltak volna akkor is, ha nem létezett volna minden forgalmi adatra kiterjedő adatmegőrzési szabályozás (Erasmus University Rotterdam, "Wie wat bewaart heeft wat", 2005, <http://www.erfgoedinspectie.nl/uploads/publications/Wie%20wat%20bewaart.pdf>, 43. oldal). Mindezek alapján egészen biztosan nem állítható, hogy a kötelező adatkezeléssel megvalósuló jogkorlátozás a bűnüldözésnek és a nemzetbiztonság védelmének olyannyira hatékony eszköze, amely ilyen mértékű jogkorlátozás (mindenkire kiterjedő, válogatás nélküli adatmegőrzés) arányos voltát alátámasztja.

d) Az arányosság vizsgálatakor az Alkotmánybíróságnak számításba kell vennie végül az adatmegőrzéssel véghez vitt megfigyelés dermesztő hatását is. Számos független intézmény által végzett kutatás eredménye igazolja, hogy az adatmegőrzéssel megvalósított masszív megfigyelés megváltoztatja az egyének társas viselkedését, veszélyezteti autonóm döntéshozatali képességüket, elriasztja őket a közéleti vitákban való részvételtől és dermesztően hat a személyes cselekvéseikre. Ennek megfelelően egyáltalán nem túlzás azt állítani, hogy az adatmegőrzés gyakorlatilag mindazon káros következményekkel együtt jár, amelyeket a magánszféra sérelmével járó eszközökkel kapcsolatban általában a tudományos irodalomban fel szoktak hozni. (Az adatmegőrzés káros hatásainak részletes elemzésére a tudományos irodalomban lásd Lilian Mitrou: *Communications Data Retention: A Pandora's Box for Rights and Liberties?* In Sabrina De Capitani di Vimercati et al. (eds.), *Digital Privacy, Theory, Technologies, and Practices*, Auerbach Publication, 2007, p. 429-430., Abu Bakar Munir, Siti Hajar Mohd Yasin: *Retention of Communications Data: A Bumpy Road Ahead*, 22 *J. Marshall J. Computer & Info. L.* 731 (2004), p. 757-758., Erica Newland, Cynthia Wong: *Data Retention Mandates: A Threat to Privacy, Free Expression, and Business Development*, Center for Democracy & Technology, Oct. 2011, http://cdt.org/files/pdfs/CDT_Data_Retention_Paper.pdf.) Az adatmegőrzési irányelv az Európai Adatvédelmi Biztos szerint „a magánszférába leginkább beavatkozó eszköz, amit az Európai Unió valaha elfogadott” (Peter Hustinx előadása "The moment of truth for the Data Retention Directive" címmel a "Taking on the Data Retention Directive" című konferencián, Brüsszel, 2010. december 3.). Az adatmegőrzés társadalmi hatásait egy ezerfős mintán német Forsa intézet által 2008-ban készített megdöbbentő közvélemény-kutatás tárta fel, amelynek eredményei szerint a válogatás nélküli

adatmegőrzésnek nagyon erős dermesztő hatása van (illetve volt már akkor is, az okostelefonok elterjedése előtt) a mobiltelefonok használatára, az emaillezésre és más internethasználatra nézve. A válaszadók több mint fele (52%-a), vagyis minden második polgár úgy nyilatkozott, hogy bizalmas ügyekben, mint például házassági tanácsadóval, pszichoterapeutával, kábítószerrel kapcsolatos ártalomcsökkentésben közreműködő segítő személlyel nem lépnének kapcsolatba telefonon vagy emailben, ha segítségre lenne szükségük. A válaszadók 11%-a, tizenháromból egy polgár azt állította, hogy már előfordult, hogy bizalmas ügyekben tartózkodott a telefonos vagy email-es kapcsolatfelvételtől, és 6%-uk gondolta úgy, hogy kevesebben lépnek velük kapcsolatba, amióta adatmegőrzés létezik. (A megkérdezettek 48%-a egyébként a bűnmegelőzés hasznos eszközének tartotta az adatmegőrzést. *Opinions of citizens on data retention*. Forsa Institute, 2 June, 2008., p. 3. Elérhető: <http://www.vorratsdatenspeicherung.de/content/view/228/79/>)

* * *

Összességében tehát megállapítható, hogy sem az Eht. 159/A. §-a, sem pedig az e szakasz alkalmazásakor irányadó más törvényi szabály nem tartalmaz az Alaptörvényben biztosított alapvető jog korlátozásának terjedelmét és a jog érvényesülésének garanciáit szabályozó egyértelmű és pontos, az adatmegőrzés mindenre kiterjedő és válogatás nélküli jellemzőjét korlátozó szabályokat. Ebből pedig az következik, hogy a támadott rendelkezéssel megvalósuló alapjog-korlátozás esetében nem biztosított, hogy a korlátozás ténylegesen a feltétlenül szükséges mértékre korlátozódjon, illetve arányos legyen. Emiatt a korlátozás alaptörvény-ellenes, azt az Alkotmánybíróságnak meg kell semmisítenie.

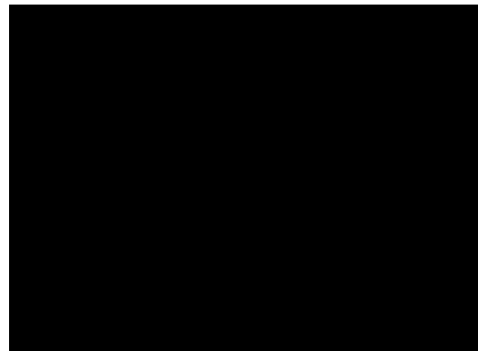
Az alaptörvény-ellenes alapjog-korlátozást a legközvetlenebbül a 159/A. § (1), (2) és (3) bekezdése tartalmazza, a § további bekezdései azonban ezek nélkül értelmüket veszítik, azok az első három bekezdéssel szoros tartalmi összefüggésben állnak, ezért indokolt az egész § megsemmisítése.

Ismeretes, hogy az Európai Bíróság Nagytanácsa a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, amelyet a magyar jogrendbe az Eht. 159/A. § ültetett át [vö. Eht. 187. § (2) bekezdés h) pont] 2014. április 8-án kelt ítéletében érvénytelennek nyilvánította (a C-293/12. és C-594/12. sz. egyesített ügyekben). Az érvénytelenség megállapítását a Bíróság – a fenti érveléshez hasonlóan – arra alapozta, hogy az Irányelv szabályai szükségtelen és aránytalan módon rendelték korlátozni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke szerint biztosítandó magánélethez és személyes adatok védelméhez való alapvető jogokat. Ahogy az Irányelv a Charta szerinti jogokat sértette, ugyanúgy sértik az Irányelvet a magyar jogrendbe átültető törvényi rendelkezések is a Charta vonatkozó rendelkezéseit és az Alaptörvény VI. cikke szerinti jogokat, ezért a magyar Alkotmánybíróságnak sincs oka arra, hogy az Európai Bíróság által megállapítottaktól eltérően ítélje meg az adatmegőrzés jelenlegi szabályozásának megengedhetőségét.

Felhívjuk a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy az adatmegőrzési irányelvet átültető nemzeti szabályokat hasonló okokból már számos európai állam alkotmánybírósága, illetve megfelelő bírói fóruma megsemmisítette – részben az irányelv érvénytelenségét megállapító európai bírósági ítélet megszületését megelőzően, részben azt követően. Alkotmányellenesnek találtatott a szabályozás Ausztriában, Belgiumban, Bulgáriában (először 2008-ban, majd 2015-ben), Cipruson, a Cseh Köztársaságban, Írországban, Németországban, Romániában, Szlovéniában, Szlovákiában, az Egyesült Királyságban, Hollandiában pedig a törvény alkalmazását felfüggesztették. Számos további európai országban folyamatban van a törvény alkotmányossági felülvizsgálata. E fokozatosan erősödő nemzetközi tendencia részleteit például itt lehet áttekinteni: <https://www.efa.org.au/2015/07/29/european-data-retention-laws-update/> A magyar Alkotmánybíróságnak nem először kellene állást foglalnia az adatmegőrzési szabályok alkotmányosságáról. A 568/B/2008 számú ügyet az Alkotmánybíróság azért nem döntötte el, mert időközben megváltozott a testület hatásköre. A már említett bírói kezdeményezést formai okok miatt utasította vissza. (Mindkét eljárásban érkeztek az Alkotmánybírósághoz *amicus curiae* indítványok, azokat ajánljuk a testület figyelmébe ebben az ügyben is.) Ebben a viszonylatban tehát a magyar jogrendszer lemaradásban van.

A panaszos 52. § (5) bekezdése alapján nyilatkozik, hogy kifejezetten hozzájárul panaszában szereplő személyes adatai nyilvánosságához, és ugyanerről nyilatkozik saját adatai tekintetében a jogi képviselője is.

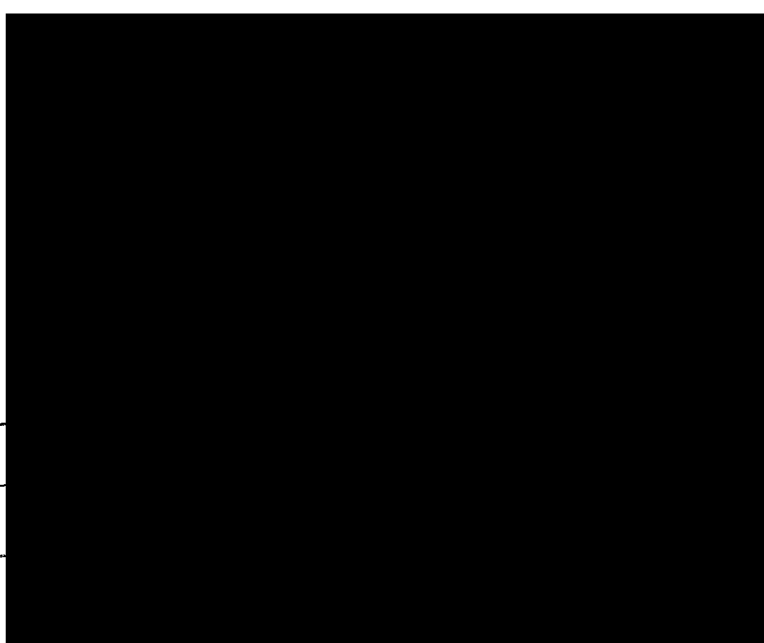
Budapest, 2016. július 5.



Az Alkotmánybíróság
részére

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 16.	
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐÍRATON:..... 8)
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2016 JÚL 07.
PÉLDÁNY:..... 3	ÍV:.....
MELLÉKLET:..... 3	KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM	ÍRATON:..... 689- 9/990/15

a Fővárosi Törvényszék
útján



ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1365-P/2026
Érkezett:	2016 JÚL 26.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	

alkotmányjogi panasza

a
Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
8.Pf.21.057/2015/5. számú jogerős ítéletével
lezárult polgári perben

